

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМСТВА

Процес матеріально-технічного забезпечення – це комплекс заходів, спрямованих на постачання на підприємство якісних ресурсів в необхідній кількості, у встановлені терміни та за найнижчою можливою ціною від надійних постачальників з метою підвищення конкурентоспроможності. Результативне управління матеріально-технічним забезпеченням може стати ключовим чинником досягнення конкурентної переваги в умовах жорсткої конкуренції на сучасному світовому ринку, які змушують підприємства шукати інноваційні способи створення та доставки цінності для клієнтів. Саме в даному контексті проблема матеріально-технічного забезпечення стала надзвичайно важливою за останні роки.

Метою логістики матеріально-технічного забезпечення є виконання кожної операції з використанням мінімальної кількості ресурсів: працівників, простору, інвентарю, обладнання, часу тощо. Функції матеріально-технічного забезпечення можна охарактеризувати як потребу в спеціалізації підприємств. Неможливо знайти підприємство, яке б виробляло всі матеріальні ресурси, що використовуються нею у виробничому процесі. Матеріальні ресурси проходять через ланцюг організації, яка здійснює закупівлі для подальшої переробки з метою продажу [1].

Основною метою управління матеріально-технічними потоками з на підприємстві є планування та організація контролю за основним виробництвом з необхідністю оптимального придбання й розподілу матеріальних ресурсів у виробничому процесі в певному часовому режимі з мінімальними витратами [2].

На етапі управління матеріально-технічними потоками необхідно приймати рішення, які дозволяють поєднувати інтереси замовників і підприємств-постачальників. Потрібно створити гнучку, оперативну систему централізованого регулювання й контролю за забезпеченням виробництва необхідними матеріальними ресурсами [1].

Управління процесами просування матеріальних потоків здійснюється на основі [3]:

- контролю за безпосереднім просуванням матеріальних потоків, навантаженням і розвантаженням;
- моніторингу планів закупівель і вжиття необхідних заходів у разі їх порушення;
- оперативного контролю приймання продукції та спрямування потоків матеріалів до робочих місць.

Процес управління матеріалами в закупівельній логістиці розглядається з двох точок зору:

- регулярного аналізу та управління;
- організації постачання матеріальними ресурсами в компанії (управління постачанням).

Процес забезпечення – це економічно вигідне придбання товарів і послуг, які компанія сама не виробляє, після ухвалення рішення про виробництво продукції чи надання послуг, закупівлі необхідного обладнання, розпочинається процес закупівель.

Функції забезпечення полягають у визначенні видів матеріальних ресурсів, товарів і послуг, які мають бути придбані у сторонніх осіб, а також у пошуку найкращих постачальників, виборі способів транспортування, рівня цін. Процес закупівель можна охарактеризувати такими етапами [1; 2]:

- обробка інформації про стан ринку ресурсів і чинні торговельні умови, збирання, зберігання, доставка;
- вибір форм і джерел матеріально-технічного забезпечення;
- розміщення замовлень і контроль за їх виконанням;
- організація обліку ресурсів і розрахунків за придбані матеріали у виробничому процесі;
- підтримання відносин із постачальниками.

Логістика матеріально-технічного забезпечення охоплює управління інформацією, транспортування і зберігання товарів, інтеграція яких дозволяє надійно й ефективно забезпечувати промислові та комерційні компанії товарами й матеріально-технічними ресурсами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Вараксіна О.В., Касьян О.О., Шевченко В.Б. Теоретичні підходи до матеріально-технічного забезпечення підприємства. Економіка та суспільство. 2021. №24. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/172/165>
2. Лега О.В., Сіренко І.О. Тараненко Я.І. Управління процесами постачання матеріально-технічних ресурсів: теоретичні засади та практичні підходи. 2024. № 196. URL: <https://economic-prostir.com.ua/wp-content/uploads/2025/01/196-40-49-lega.pdf>
3. Колмакова О. М., Брюховецька Т. В. Фактори, що впливають на ефективність використання матеріальних ресурсів на підприємстві та шляхи її підвищення. Молодий вчений. 2018. № 5.1 (57.1). С. 42–46.